

Jogszábváltozásokból adódó, az alapító, megszűntető és módosító okiratokat érintő, valamint a törzskönyvi nyilvántartással összefüggő változások – 2015. október

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV törvény (a továbbiakban: Áht.) 8/A. § (2) bekezdés és 11. § (7) bekezdés, valamint a 111. § (26) bekezdés értelmében 2015. január 1-jétől az alapító, módosító és megszűntető okiratokat a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) honlapján közzétett formanyomtatványok szerint kell elkészíteni.

Ez a jogszábváltozás az alapító szervekre és a Kincstárra egyaránt azt a kötelezettséget rója, hogy csak ezen okirat minták szerint elkészített okiratok befogadhatóak a törzskönyvi nyilvántartásba.

Az Áht. 111. § (26) bekezdés értelmében **2015. január 1-jét követően a költségvetési szervek alapító okiratainak soron következő első módosításakor az okirat mintáknak megfelelően kell átszerkeszteni a költségvetési szerv korábbi alapító okiratát.**

A Magyar Államkincstár Törzskönyvi Nyilvántartó Osztálya 2015. január 28. készítési dátummal kiadott egy külön tájékoztató anyagot, mely segédletként szolgált a formanyomtatványok elkészítéséhez. A formanyomtatványra történő átállásban az abban leírtak továbbra is támpontul szolgálhatnak, az alábbi tájékoztatóban leírt eltérésekkel.

Az okirat minták és kitöltési útmutatójuk a következő címen érhetőek el:

<http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/koltsegvetesi-informaciok/torzskonyv nyomtatványok/230/>

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletnek a központosított illetményszámfejtés kiterjesztésével összefüggő módosításáról szóló 243/2015. (IX.8.) Korm.rendelet érintette a kincstári honlapon közzétett formanyomtatványokat is.

A Nemzetgazdasági Minisztérium, a Kincstárral egyeztetve átdolgozta a formanyomtatványokat és kitöltési útmutatójukat. A módosított formanyomtatványok a jogszábváltozásból adódó formai változásokon túlmenően más, az elmúlt 8 hónap tapasztalataiból adódó korrekciókat is tartalmaznak.

1. Módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat aláírása és a Kincstár megfelelési igazolása

Az államháztartásról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm.rendelet (továbbiakban: Ávr.) 5. § (4) bekezdésének módosításából adódóan **a jövőben a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat aláírását illetően 3 eset különböztethető meg:**

- a) **Új költségvetési szerv bejegyzését szolgáló, első alapító okirat** elkészítésekor az Áht. 8/A. § (2) bekezdésben előírt személy az alapító okiratot aláírja, és a Kincstár ebben az esetben nem ír igazoló részt az alapító okiratra.

A későbbi alapító okirat módosításakor a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat Záró rendelkezés szövege ugyanaz marad, mint ezen az első okiraton volt.

- b) Ha **a költségvetési szerv utolsó egységes szerkezetű alapító okirata még nem felel meg a formanyomtatványnak**, akkor az alapító okirat első módosítása során módosítani kell a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat Záró rendelkezését is, és abban rendelkezni kell a korábbi, a formanyomtatványnak meg nem felelő alapító okirat visszavonásáról.

Az Áht. 8/A. § (2) bekezdésben előírt személy az alapító okiratot aláírja, és a Kincstár ebben az esetben nem ír igazoló részt az alapító okiratra.

A következő módosításkor a Záró rendelkezés szövege már nem módosítható, ugyanaz marad, mint az első formanyomtatvány szerinti, módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat Záró rendelkezése volt.

- c) Azon **költségvetési szervek esetén, amelyek rendelkeznek a 2015. január 1-jétől alkalmazandó formanyomtatvány szerinti egységes szerkezetű alapító okirattal**, az alapító okirat Záró rendelkezése nem módosítható, e pontban az utolsó, a formanyomtatványnak már megfelelő egységes szerkezetű alapító okirat Záró rendelkezésének szövegét kell feltüntetni.

Az Áht. 8/A. § (2) bekezdésben előírt személynek **ezt az alapító okiratot nem kell aláírnia. A Kincstár igazoló szövegét, a módosító okirat azonosító adataival kitöltve szerepeltetni kell az okiraton. Ezt a részt fogja lepecsételni és aláírni a Kincstár törzskönyvi nyilvántartással foglalkozó egysége.**

2. Az alapító okirat formanyomtatvány több ponton is módosult

Az alapító okirat több pontja is módosult, ebből adódóan azon költségvetési szervek esetén, amelyek rendelkeznek a 2015. január 1-jétől alkalmazandó formanyomtatvány szerinti egységes szerkezetű alapító okirattal, **figyelni kell, hogy a soron következő változás már a most közzétett okirati forma szerint történtjen. Ilyen változások pl.:**

- Idegen nyelvű megnevezést csak akkor kell megadni, ha a költségvetési szerv rendelkezik idegen nyelvű megnevezéssel. Nem kötelező tartalmi elem. Ugyanez érvényes a rövidített név megadására is.
- 3. pont alá került a fenntartó megadása, de továbbra is csak azon költségvetési szerv okiratában szerepelhet, amely köznevelési intézmény, vagy felsőoktatási intézmény, továbbá ha a költségvetési szerv feladatát meghatározó jogszabály fenntartóként kijelöl egy másik szervet (például: szociális, gyermekvédelmi, egészségügyi és kulturális intézmények esetében).
- Elhagyásra került „Költségvetési szerv szervezeti felépítése és működése:” pont.
- Módosult a köznevelési intézménybe felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám megadásának tagolása.
- Módosult a köznevelési intézményben folyó szakképzés megadásának felépítése.
- Az ingatlanvagyon megadásánál a hasznos alapterület megadására szolgáló oszlop törlésre került.
- Felsőoktatási intézmény esetében a kancellár megbízási rendjét is szerepeltetni kell.
- Felsőoktatási intézmény esetében az alapfeladat ellátásán túli feladatok meghatározására szolgáló pont is változott.
- Az „aláírás” szó helyett az aláírásra jogosult nevét és betöltött posztját kell megadni.

3. Okiratok aláírási része

Az okiratokon, ahol az Áht. 8/A. § (2) bekezdésben előírt személynek alá kell írnia, ott az aláírás helye alatt az aláírásra jogosult nevét és betöltött tisztségét kell megadni. Az „aláírás” szó ne szerepeljen ezen a helyen.

2015. június 19-től módosult az Áht. 8/A. § (2) bekezdése, kiegészült azzal a megkötéssel, hogy az alapító és megszűntető okiratok – ide értve a módosító okiratokat is – aláírásának joga nem ruházható át.

„Áht. 8/A. § (2) Az alapító okiratot és annak módosítását az alapító szerv – az Országgyűlés vagy a Kormány által alapított költségvetési szerv alapító okiratát és annak módosítását az irányító szerv, a minisztérium és a kormányhivatal alapító okiratát és annak módosítását a miniszterelnök – adja ki a Kincstár által rendszeresített formanyomtatvány alkalmazásával. **Az alapító okirat kiadására jogosult személy e tevékenységében nem helyettesíthető.**”

4. Az alapító okirat formanyomtatvány Kitöltési útmutató része is módosult

Az alapító okirat Kitöltési útmutató része is több helyen módosult, kiegészítésre került.

5. Módosító okirat

A módosító okirat formanyomtatvány kiegészült azzal a résszel, melyet az Ávr. 14. § (2) bekezdése szerinti rendelkezés ír elő arra az esetre, ha közfeladat ellátásának kötelezettsége a költségvetési szerv megszüntetése nélkül kerül más államháztartáson belüli vagy kívüli szervhez. (Pl. köznevelési intézmény tagintézményének átadása más költségvetési szervnek vagy nem állami humán fenntartónak. (Pl. köznevelési intézmény tagintézményének átadása más költségvetési szervnek vagy nem állami humán fenntartónak.)

Közfeladat és azzal összefüggő telephely átadás-átvétel esetében mind az átadó, mind az átvevő költségvetési szerv alapító okiratát szükséges módosítani, és azokat egyidejűleg kell beadni a Kincstárba.

Figyelem: Érdemes odafigyelni arra, ha a költségvetési szerv átadott közfeladatát, telephelyét érintően pályázatokkal összefüggő kötelezettség is átkerül az átvevő szervhez, akkor arra is szükséges kitérni az átadás-átvételtől szóló rendelkezésben.

6. Megszüntető okirat

A megszüntető okirat formanyomtatvány átmeneti rendelkezés része változott.

7. Okiratok formai követelménye és a Kincstár igazolási feladata

A Kincstár 2015. január 28-i tájékoztató anyagában már részletesen felhívta a figyelmet arra, hogy az okiratok szerkesztésének milyen formai szabályai vannak. Most a formanyomtatványok kitöltési útmutató része további formai kötöttséggel egészült ki. A formanyomtatvány a kitöltés során formailag kötött, a betűtípus, a betűméret és a sortávolság nem változtatható, valamint fejléces papír sem használható. Ebbe az előírásba beletartozik az is – amit már a 2015. január 28-i tájékoztatónkban is írtunk –, hogy minden okiratnak külön okiratszámának kell lennie és az okiratokon nem lehet „melléklet” vagy „függelék” megjegyzés. Az elkészítendő okiratok önálló dokumentumok, nem valamely képviselő-testületi határozat vagy előterjesztés mellékletei, függelékei.

A Kincstár a törzskönyvi eljárást kezdeményező kérelem mellékleteként beadott alapító, megszüntető, módosító okiratoknál, valamint az alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatánál a formai követelmények betartását is vizsgálja.

Az Ávr. 5. § (4) bekezdésében új feladatot kapott a Kincstár.

„Ávr. 5. § (4) Az alapító okirat módosítása esetén el kell készíteni és a módosító okirathoz csatolni az alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát is. **Az alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát nem kell aláírni, azon a Kincstár igazolja, hogy az alapító okirat egységes szerkezetbe foglalt változata megfelel az alapító okirat módosítások szerinti tartalmának.**”

Az alapító szerv által összeállított alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatán igazolnia kell, hogy a módosító okiratban foglalt változások átvezetésre kerültek a korábbi alapító okirat szövegén. Az alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatának elkészítése az alapító szerv feladata. Amennyiben a szerkesztett szövegben a módosító okirattól eltérő szövegezési hibát, hiányosságot talál a Kincstár, akkor erre a dokumentumra is ki kell adnia a hiánypótlási felszólítást. Emiatt továbbra is kellő figyelmet kell fordítani ennek a dokumentumnak az elkészítésére is.

Új költségvetési szerv alapítása és 2015. január 1-től bevezetésre került formanyomtatványnak megfelelő alapító okirattal nem rendelkező költségvetési szerv alapító okiratának módosítása esetén a Kincstár ezen igazolást nem állítja ki, de a dokumentumok formanyomtatvány szerinti megfelelőségét ezekben az esetekben is vizsgálja.

8. Átmeneti időszak biztosítása

Tekintettel arra, hogy az alapító okirat tartalmi elemeiben és az aláírást illetően is jelentősebb változáson esett át, ezért az eddig érvényben lévő formanyomtatványi forma befogadhatóságára a Kincstár a törzskönyvi eljárás során átmeneti időszakot biztosít.

Mindazon módosításokkal egységes szerkezetben foglalt alapító okiratot az eddigi forma szerint elfogadjuk, amelyek képviselő-testületi elfogadása október 10-ét megelőzően megtörtént. Természetesen, ahol megoldható, hogy törzskönyvi nyilvántartáshoz beadandó alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változata ezen időszak alatt is az új forma szerint készüljön el, ott azt a változatot kérjük beadni.

Módosító okirat közzététele a Kincstári honlapon

Az Ávr. 167/J. § (2) bekezdés 9. pontja kiegészült, ennek megfelelően a Kincstár honlapján a költségvetési szerv alapító okiratán, az alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatán és megszüntető okiratán túl a módosító okiratát is digitalizált formában közzéteszi a Kincstár.

Szervezeti és működési szabályzat tartalmi követelményeinek változása

A bevezetőben említett kormányrendelet módosította az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontját is. Ennek megfelelően az SZMSZ-nek arra az esetre is kell helyettesítési előírást tartalmaznia, amikor valamely – leginkább váratlan – oknál fogva nincs betöltve a költségvetési szerv vezetői pozíciója.

A közhiteles törzskönyvi nyilvántartás tartalmazza a törzskönyvi alany vezetőjét is. Csak abban az esetben tudjuk a vezetői poszt betöltetlensége miatt a külön ideiglenes megbízással nem rendelkező személyt a korábbi vezető helyett nyilvántartásba venni, ha az SZMSZ tartalmazza ezt az új előírást. Az eddigi helyettesítési rend általában azt feltételezte, hogy van kinevezett vezetője a szervnek, és a helyettesítés az ő tartós távollétére vagy akadályoztatási idejére szól. Az SZMSZ-ek csekély része rendelkezett csak arról, hogy a tisztség átmeneti betöltetlensége esetén ki látja el az elsőszámú vezető feladat- és jogkörét. Emiatt, eddig csak ezeknél a szerveknél fogadhatta be a Kincstár az SZMSZ szerinti helyettes ideiglenes vezetőként.

Javasolt az SZMSZ-ek mielőbbi kiegészítése az Ávr. 13. § (1) bekezdés g) pontjában előírtaknak megfelelően, hiszen soha nem lehet tudni, hogy mikor lesz a tisztség ideiglenes betöltetlensége miatt szükség a helyettes törzskönyvi nyilvántartásba történő bejelentésére.

Ávr. 13. § (1) A költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzata tartalmazza

...

g) a szervezeti és működési szabályzatban nevesített munkakörökhöz tartozó feladat- és hatásköröket, a hatáskörök gyakorlásának módját, a helyettesítés rendjét (ideértve – a költségvetési szerv vezetőjének és gazdasági vezetőjének akadályoztatása esetén vagy ha a tisztség ideiglenesen nincs betöltve – az általános helyettesítés rendjét), az ezekhez kapcsolódó felelősségi szabályokat,”